

РЕШЕНИЕ

№ 6652

гр. София, 12.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 43 СЪСТАВ, в публично заседание на девети април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ЕЛЕНА ЛЮБ. ДОНКОВА

при участието на секретаря РАЛИЦА Г. НАКОВА
като разглежда докладваното от ЕЛЕНА ЛЮБ. ДОНКОВА Гражданско дело № 20231110150549 по описа за 2023 година

Предявени са за разглеждане обективно съединени искове с правно основание чл.79, ал.1, пр.1 ЗЗД, вр. с чл.153, ал.1 ЗЕ и с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД.

В исковата молба от ***** са изложени твърдения, че ответникът Р. М. Н. е клиент на топлинна енергия /ТЕ/ по смисъла на чл.153, ал.1 ЗЕ. Поддържа се, че съгласно чл.150, ал.1 ЗЕ продажбата на ТЕ за битови нужди от топлопреносното предприятие се осъществява при публично известни Общи условия /ОУ/ за продажбата на топлинна енергия от ***** на клиенти за битови нужди в гр.София. Поддържа, че през процесния период в отношенията между тях са в сила Общите условия за продажба на топлинна енергия от ***** на клиенти за битови нужди в гр.София, одобрени с решение на ДКЕВР от 2016 г., публикувани във в.„Монитор“, в сила от 10.07.2016 г. Съгласно чл.31, ал.1 от ОУ, купувачите са длъжни да заплащат дължими суми по ежемесечно издавани фактури за ТЕ в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Твърди още, че в изпълнение на разпоредбата на чл.139б ЗЕ, собствениците на СЕС, в която се намира и имота на ответника, са сключили договор за извършване на услуга дялово разпределение на топлинна енергия с *****, което дружество след края на отчетния период изготвя изравнителни сметки на база реален отчет на уредите за дялово разпределение. Твърди се, че за имота на ответника са издадени изравнителни сметки за начислена топлинна енергия през процесния период, които не са заплатени. По изложените в исковата молба доводи и съображения, ищецът обус.я правния си интерес от

предявените искове и моли съда да постанови решение, с което да осъди ответника да му заплати сумите, както следва: сумата от 72,59 лева, представляваща главница за доставена, но незаплатена топлинна енергия през периода от 01.05.2020 г. до 30.04.2022 г. за топлоснабден имот, находящ се в *****, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 12.09.2023 г. до окончателното изплащане; сумата от 11,81 лева, представляваща обезщетение за забава върху главницата за ТЕ за периода от 15.09.2020 г. до 29.08.2023 г.; сумата от 39,60 лева, представляваща главница за извършена услуга за дялово разпределение на топлинна енергия за периода от 01.07.2020 г. до 30.04.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 12.09.2023 г. до окончателното изплащане и сумата от 9,57 лева, представляваща обезщетение за забава върху главницата за дялово разпределение за периода от 15.09.2020 г. до 29.08.2023 г. Претендира разноски.

В подадения в срока по чл.131 ГПК писмен отговор от особения представител на ответника се изразява становище за допустимост, но неоснователност на предявените искове. Изразява се становище, че след като не е намерен на адреса на топлоснабдения имот, ответникът не живее там и не е ползвал топлинна енергия. Поддържа се становище, че в случая не е извършен реален отчет на уредите за дялово разпределение в имота, поради което изравнителните сметки не отразяват действителните задължения в имота. Прави се и възражение за настъпила давност. По изложените в отговора доводи и съображения се иска отхвърляне на предявените искове и присъждане на разноски.

Третото лице - помагач на страната на ищеца - ***** не изразява становище. Представя писмени доказателства във връзка с извършваното дялово разпределение в процесния недвижим имот и изготвяните изравнителни сметки.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства по отделно и в тяхната съвкупност, и като взе предвид становищата на страните, приема за установено следното *от фактическа страна*:

По делото е приложен нотариален акт за прехвърляне на недвижим имот срещу задължение за гледане и издръжка № 95, том I, рег.№ 3911, дело № 86 от 2011 г. по описа на Валентина Георгиева, нотариус с район на действие СРС, от който се установява, че ответникът е собственик на процесния недвижим имот, върху който прехвърлителите имат пожизнено и безвъзмездно право на ползване.

По делото е приложена исковата молба с вх.№ 92886/15.09.2020 г., от която се установява, че Юлия Теодосиева Досева /майка на ответника/ е предявила иск против Р. М. Н. /настоящ ответник/ с правно основание чл.87, ал.3 ЗЗД – за разваляне на договора за гледане и издръжка, обективиран в гореописания нотариален акт.

Видно от приложеното по делото решение № 2257/18.08.2022 г., постановено по гр.д.№ 9735/2020 г. по описа на Софийски градски съд, ГО, I-14 състав е, че

предявения от *****против Р. М. Н. /настоящ ответник/ иск с правно основание чл.87, ал.3 ЗЗД, е отхвърлен.

На настоящият съд е служебно известно, че с решение № 315/15.03.2023 г., постановено по в.гр.д.№ 3161/2022 г. по описа на Апелативен съд – гр.София, решението на СГС е потвърдено.

На настоящият съд е служебно известно, че решението на СГС е влязло в законна сила на 02.04.2024 г., тъй като с определение № 1562 от 02.04.2024 г. по гр.д. № 3228/2023 г., IV г.о. на ВКС решението на САС не е допуснато до касационно обжалване.

От горепосочената искова молба и мотивите на постановеното от СГС решение се установява, че прехвърлителя Теодосий Петров Досев е починал на 12.06.2017 г., а прехвърлителя ***** – на 02.05.2020 г.

По делото е представен договор от 28.05.2018 г., сключен между ищцовото дружество и третото лице-помагач за извършване на услугата дялово разпределение на топлинна енергия по чл.139в ЗЕ, сключен за срок от 1 година, поради което съдът го намира за неотноситим към исковия период и не го обсъжда.

По делото са представени справки от счетоводната система на ищцовото дружество за издадени фактури през процесния исковия период, както и издадените общи фактури през исковия период.

По делото са приложени Общите условия на ищцовото дружество, действали през процесния исков период.

По делото са приложени изравнителните сметки изготвени от третото лице-помагач във връзка с отчетена топлинна енергия.

По делото са изслушани заключение на съдебно-техническа и съдебно-счетоводна експертизи, които не са оспорени от страните и са приети от съда като обективно и компетентно дадени.

В заключението на съдебно-техническата експертиза вещото лице е констатирало, че исковият период съвпада с два отчетни периода – 2020г./2021 г. и 2021г./2022 г., за които ФДР е разпределила за процесния апартамент ТЕ за отопление по отчет на апартаментен топломер и от сградна инсталация, а за БГВ – по отчет на един водомер за топла вода. Вещото лице е констатирало още, че от потребителя не са представени възражения против разпределената ТЕ и изготвените изравнителни сметки. В заключението вещото лице е посочило, че сумите за потребена ТЕ в процесния имот са начислени в съответствие с действащата нормативна уредба, а топломерът, монтиран в АС е преминал последващи метрологични проверки, касаещи процесния период.

По делото е изслушано и прието и заключение на съдебно-счетоводна експертиза, в което вещото лице, след проверка в счетоводството на ищцовото дружество е посочило, че размера на неплатените суми за ТЕ по партидата на

процесния недвижим имот, са както следва: 112,19 лева – главница, в т.ч. сумата от 39,60 лева – главница за дялово разпределение и сумата от 21,38 лева – обезщетение за забава, в т.ч. сумата от 9,57 лева върху главницата за дялово разпределение.

Други относими и допустими доказателства не са представени по делото.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните **правни изводи:**

С оглед правилата за разпределение на доказателствената тежест ищецът следва да установи при условията на пълно и главно доказване по иска за главницата - че спорното главно право е възникнало, в случая това са обстоятелствата, свързани със съществуването на договорни отношения между страните за доставката на топлинна енергия, обема на реално доставената на ответника топлинна енергия за процесния период, както и че нейната стойност възлиза на спорната сума, и по иска за законната лихва за забава – че главното парично задължение е възникнало, че е настъпила неговата изискуемост, както и че размера на законната лихва възлиза на спорната сума.

Съгласно разпоредбата на чл.150, ал.1 от действащия Закон за енергетиката, продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на клиенти на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни Общи условия. Съгласно чл.150, ал.2 ЗЕ Общите условия се публикуват в централната и местна преса и влизат в сила 30 дни след публикуването им, без да е нужно изричното им писмено приемане от клиентите. На настоящия съд е служебно известно във връзка с предходно разглеждани дела, че ОУ на ищцовото дружество са публикувани съгласно горепосочената норма в един централен и един местен всекидневник. Следователно в нормативната уредба не съществува задължение за сключване на изрични писмени договори между топлопреносното предприятие и отделните потребители на топлинна енергия за битови нужди като условие за възникване на облигационно отношение във връзка с продажбата на топлинна енергия. Такова правоотношение възниква по силата на самия нормативен акт и Общите условия и обвързва потребителя с въведените в тях права и задължения. Съгласно ал.3, потребителите имат право да предложат и специални условия, които, приети от предприятието, се отразяват в писмени допълнителни споразумения. Липсват доводи и доказателства, че потребителят се е възползвал от тази възможност, поради което приложими са утвърдените ОУ на дружеството.

Посочената нормативна уредба и анализът на същата водят до извода, че правото на собственост върху самостоятелен обект в сграда - апартамент, находящ се в топлоснабдена сграда - етажна собственост, е достатъчен факт, за да се приеме, че през процесния период между ответника и ищеца е съществувало облигационно правоотношение във връзка с продажба на топлинна енергия за битови нужди, без да е било необходимо сключването на писмен договор или изрично приемане на общите условия /в този смисъл е решение № 35/21.02.2014 г. по гр.д.№ 3 184/2013 г., III ГО на

ВКС/.

В конкретния случай, от събраните по делото писмени доказателства се установява, че считано от 2011 г. ответникът се легитимира като единствен собственик на процесния недвижим имот процесния недвижим имот, а прехвърлителите са починали преди исковия период.

С оглед предходното, настоящият съд приема, че през процесния период между ответника и ищеца е съществувало облигационно правоотношение във връзка с продажба на топлинна енергия, без да е било необходимо сключването на писмен договор или изрично приемане на общите условия. По силата на това правоотношение през исковия период ответникът е бил потребител/клиент на топлинна енергия за битови нужди и дължи заплащане на същата. Обстоятелството дали в процесния обект се консумира топлинна енергия има значение единствено относно компонентите и размера на задължението - дали ще се начислява за отопление, за битово горещо водоснабдяване или само за сградна инсталация, но не и относно съществуването на облигационното правоотношение.

Следва да се отбележи също, че с решение № 5 от 22 април 2010 г. по конституционно дело № 15 от 2009 г., Конституционният съд отхвърли искането на омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 153, ал. 1 и 6 ЗЕ. В мотивите на Решението е посочено, че: "Разпоредбите на чл.153, ал.1 и ал.6 от ЗЕ изпълняват конституционните изисквания да защитават правата на потребителите за ползване на топлинна енергия. Сградната инсталация е обща част по смисъла на ЗЕ, Закона за собствеността и Закона за управление на етажната собственост и всички собственици и носители на вещни права следва да се считат за потребители и да поемат ползите и тежестите, свързани с употребата на общата вещ". Правото на част от собствениците да не ползват топлинна енергия за отопляване на индивидуалните си имоти не налага на извода, че не следва да заплащат топлинна енергия, защото освен собственици и титуляри на вещни права на конкретни имоти, те са съсобственици на сградната инсталация и на общите части в сградата и следва да поемат припадащата им се част от разходите за топлинна енергия, свързани с тях и в този смисъл е решението на КС. Гражданите имат правото да преустановят подаването на топлинна енергия към имотите си, но те остават потребители на топлинна енергия за общите части на сградата - етажна собственост и на отдадената от сградната инсталация, която също е обща част. Тези потребители обективно получават в имотите си част от топлинната енергия, отдадена от хоризонталните и вертикални топлопроводи на сградната инсталация, поради което не е налице пълна липса на потребление на топлинна енергия. С оглед на изложеното се налага изводът, че отказ изцяло от потребление на топлинна енергия в присъединена към топлопреносната мрежа сграда в режим на етажна собственост е недопустим, тъй като всички съсобственици поемат съобразно дела си част от разходите, свързани с експлоатацията

на общите части и сградната инсталация. Друго законодателно разрешение за общите части на сграда - етажна собственост не може да се даде предвид характера на подобни сгради. При специалната уредба на ЗЕ не е необходимо подписване на писмен договор с ответника, нито подаване на молба-декларация за откриване на партида . Общите условия на ищеца се одобряват и публикуват по реда на чл.150 ЗЕ. Налице е специален закон , който изключва приложимостта на чл.16 ЗЗД и на ЗЗП по отношение на необходимостта от изрично приемане на договорни клаузи и ОУ.

Съгласно разпоредбата на [чл.139, ал.1 ЗЕ](#) разпределението на топлинната енергия в сграда - етажна собственост, се извършва по система за дялово разпределение. Начинът за извършване на дяловото разпределение е регламентиран в [ЗЕ /чл.139 – чл.148/](#) и в действащата към процесния период Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването /Обн. ДВ, бр.34 от 24.04.2007 г./. Топлинната енергия за отопление на сграда - етажна собственост, се разделя на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, топлинна енергия за отопление на общите части и топлинна енергия за отопление на имотите [/чл.142, ал.2 ЗЕ/](#).

Установено е въз основа на писмените доказателства по делото и на заключението на вещото лице по допуснатата и изслушана съдебно-техническа експертиза, което при преценката му по реда на [чл.202 ГПК](#) следва да бъде кредитирано, че сумите за потребена ТЕ в процесния имот са начислени в съответствие с действащата нормативна уредба. Съдът дава вяра на заключението на СТЕ, тъй като вещото лице изготвя същото на база на своите знания и опит, както и въз основа на събрания по делото доказателствен материал и на предоставените му от страните писмени доказателства */в този смисъл решение № 356/30.03.1955г. по гр.д. №4267/56г., II г.о. на ВКС/*. В случая експертът е спазил това изискване, като е работил върху обективни данни, а не върху предположения.

С оглед предходното, претенцията на ищеца за заплащане на главница за топлинна енергия е основателна и доказана, поради което следва да бъде разгледано обективизираното в писмения отговор възражение за давност.

Съгласно ТР № 3/2012 г. на ОСГК на ВКС по отношение на вземанията за ТЕ е приложима тригодишната давност по чл.111, б.“в“ ЗЗД. В случая същата е прекъсната на 12.09.2023 г., когато исковата молба е постъпила в съда. При липсата на представени по делото доказателства за спиране или прекъсване на давността, погасени по давност са всички задължения, чиято изискуемост е настъпила преди 12.09.2020 г. Ето защо и съобразявайки заключението на ССЧЕ, в което вещото лице е описало издаваните през процесния период фактури, съдът приема, че погасени по давност са вземанията по прогнозни фактури за ТЕ, издадени на 31.05.2020 г. и 30.06.2020 г. на обща стойност 13,40 лева. Независимо от обстоятелството, че ответникът е издал обща фактура № 1005387324 на 31.07.2020 г., в която са включени издадените прогнозни фактури през процесния период, то от нейното издаване на

започва да тече нова давност. Това е така, тъй като изискуемостта на вземанията на ищеца настъпва с изтичане на 45 дни след срока, за който се отнасят.

С оглед предходното, претенциите на ищеца за главница за доставена топлинна енергия срещу ответника следва да бъде уважена за сумата от 59,19 лева и за периода от 12.09.2020 г. до 30.04.2022 г., като до пълния предявен размер от 72,59 лева и за периода от 01.05.2020 г. до 11.09.2020 г. искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен. Върху главницата се дължи законна лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 12.09.2023 г. до окончателното изплащане.

По отношение на претенциите на ищеца за заплащане на лихва за забава върху главницата за доставена топлинна енергия, следва да се отбележи, че за процесния период са приложими Общите условия на ищеца, одобрени с Решение № ОУ-1 от 27.06.2016 г. на КЕВР. Съгласно чл.32, ал.1 и ал.2 от ОУ от 2016 г. месечната дължима сума за доставената топлинна енергия на клиент в СЕС, в която дяловото разпределение се извършва по смисъла на чл. 71 от НТ /по прогнозно количество/, се формира въз основа на определеното за него прогнозно количество топлинна енергия и обявената за периода цена, за която сума се издава ежемесечно фактура от продавача, а месечната дължима сума за доставената топлинна енергия на клиент в СЕС, в която дяловото разпределение се извършва по смисъла на чл. 73 от НТ /на база реален отчет/, се формира въз основа на определеното за него реално количество топлинна енергия и обявената за периода цена, за която сума се издава ежемесечно фактура от продавача. В ал.3 на чл.32 от ОУ от 2016 г. е предвидено, че след отчитане на средствата за дялово разпределение и изготвяне на изравнителните сметки от търговеца, продавачът издава за отчетния период кредитни известия за стойността на фактурите по ал. 1 и фактура за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, определено на база изравнителните сметки. Съгласно чл.33, ал.2 клиентите са длъжни да заплащат стойността на фактурата по чл.32, ал.2 и ал.3 за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят, а съгласно ал.4 на чл.33 продавачът начислява обезщетение за забава в размер на законната лихва само за задълженията по чл.32, ал.2 и ал.3, ако не са заплатени в срока по ал.2.

В конкретния случай, ищецът в исковата молба твърди, а и от представените по делото доказателства се установява, че на потребителите е начислявана ТЕ по прогнозен дял, приложим е чл.32, ал.3 от ОУ. Спрямо общата фактура по чл.32, ал.3 от ОУ от 2016 г. обаче разпоредбата на чл. 33, ал. 4 от ОУ от 2016 г. няма как да се приложи, тъй като отчитането на ИПРО/водомера, изготвянето на изравнителната сметка и издаването на общата фактура е настъпило след предвидения в ОУ от 2016 г. 45-дневен срок за плащане.

С оглед предходното, при липса на възможност да се приложи уговореното и предвид разпоредбата на чл.84, ал.2 ЗЗД, потребителят изпада в забава след покана,

каквато ищецът не твърди и не доказва да е отправил до ответника /в този смисъл е и решение от 15.10.2020 г. по в.гр.дело № 15700/2019 г. по описа на СГС/.

При горните съображения предявения иск за вземания за обезщетение за забава върху главницата за ТЕ следва да бъде отхвърлен изцяло.

Настоящият съд намира за неоснователни и претенциите на ищеца заглавница за услуга дялово разпределение на топлинна енергия. Действително, съгласно чл.36 от ОУ на ищцовото дружество, клиентите заплащат цена на „услугата разпределение“, извършвана от избран от клиентите търговец, като от приетата и неоспорена от ищеца съдебно-техническа експертиза се установява, че през исковия период изравнителните сметки за изготвени от третото лице-помагач на страната на ищеца. По делото няма данни как е формирана сумата от общо 39,60 лева, ищцовото дружество да е заплатило тази сума на горепосоченото трето лице за извършената услуга, съответно за него да е възникнало право да я претендира в настоящото производство.

С оглед изводите за неоснователност на главната искова претенция за дялово разпределение на топлинна енергия, неоснователна се явява и обусловената от нейното уважаване акцесорна искова претенция за обезщетение за забава. Отделно от предходното по отношение на цената за услугата дялово разпределение липсва предвиден срок за плащане от страна на потребителя на топлинна енергия, поради което длъжникът изпада в забава след покана – арг. чл.84, ал.2 ЗЗД. По делото не са представени доказателства за отправена покана от кредитора до ответника за плащане на това задължение от дата, предхождаща подаването на заявлението за издаване на заповед за изпълнение.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл.78, ал.1 ГПК, ищецът има право на разноски съразмерно на уважената част от исковете. Видно от данните по делото е, че дружеството е направило разноски за държавна такса в размер на 200,00 лева, сумата от общо 640,00 лева за СТЕ и ССЧЕ и 200,00 лева за депозит за особен представител на ответника. На основание чл.78, ал.8 ГПК съдът определя юрисконсултско възнаграждение в размер на 100,00 лева, тъй като делото не е от фактическа и правна сложност и е приключило в едно открито съдебно заседание, без да се събират допълнително доказателства. С оглед предходното, ответникът следва да понесе разноски съразмерно на уважената част от предявените срещу него искове или сумата от 505,18 лева.

На основание чл.78, ал.3 ГПК ответникът също има право на разноски съразмерно на отхвърлената част от исковете. По делото няма данни ответникът да е направил разноски, поради което съдът не присъжда такива.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл.79, ал.1, пр.1 ЗЗД, вр. с чл.153, ал.1 ЗЕ Р. М. Н., ЕГН ***** да заплати на *****, със седалище и адрес на управление:***** сумата от **59,19 лева**, представляваща главница за незаплатена топлинна енергия през периода от 12.09.2020 г. до 30.04.2022 г. за топлоснабден имот, находящ се в *****, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 12.09.2023 г. до окончателното изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения иск за главница за топлинна енергия за сумата над 59,19 лева до пълния предявен размер от 72,59 лева и за периода от 01.05.2020 г. до 11.09.2020 г.; за сумата от 11,81 лева, представляваща обезщетение за забава върху главницата за ТЕ за периода от 15.09.2020 г. до 29.08.2023 г.; за сумата от 39,60 лева, представляваща главница за извършена услуга за дялово разпределение на топлинна енергия за периода от 01.07.2020 г. до 30.04.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 12.09.2023 г. до окончателното изплащане и за сумата от 9,57 лева, представляваща обезщетение за забава върху главницата за дялово разпределение за периода от 15.09.2020 г. до 29.08.2023 г.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК Р. М. Н., ЕГН ***** да заплати на*****, със седалище и адрес на управление:*****сумата от **505,18 лева**, представляваща направените разноски по производството съразмерно с уважената част от предявените икове.

Решението е постановено при участието на трето лице *****, със седалище и адрес на управление: гр*****, помагач на страната на ищеца *****

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____